

KanslienhetenMarjo Mäkinen
marjo.makinen@hellefors.se

Kulturdepartementet

**Svar på Kulturdepartementets remiss SOU 2020:27:
Högre växel i minoritetpolitiken – Stärkt samordning och
uppföljning****Ärendet**

Hällefors kommun är positiv till slutbetänkandet och tror att de föreslagna åtgärderna på sikt kan ge avsedd effekt. Samtidigt vill vi poängtera att vi ser en risk för att arbetet tappar tempo under en övergångsfas. De förslag som lämnas under 8:3 riskerar att leda till att viss etablerad kompetens tappas. De resonemang som förs kring detta under 9:4 och 9:5 uppfattar Hällefors kommun som allt för grunda. Vi ser också en risk för att det kan ta tid för Institutet för språk och folkminnen att landa i rollen och förhållandena till kommuner och Sametinget.

Regeringen beslutade den 23 augusti 2018 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att närmare analysera och föreslå hur ansvaret för samordning, utveckling och uppföljning av minoritetpolitiken ska organiseras. Resultatet är betänkandet "Högre växel i minoritetpolitiken – stärkt samordning och uppföljning" (SOU 2020:27).

För att, i enlighet med regeringens uttalade önskan, höja ribban i minoritetsarbetet konstaterar utredningen, att det behövs ett omtag i arbetet. Det krävs en samordning och uppföljning som ger regeringen en tydligare lägesbild för att mer strategiskt kunna styra och prioritera arbetet. För att identifiera och undanröja hinder behöver de nationella minoriteternas erfarenheter och sakkunskap användas i högre utsträckning. Vidare behöver kommuner och regioner ett tydligt, konkret och pragmatiskt stöd och det behövs en samordning mellan statliga myndigheter för att alla ska dra åt samma håll. Hällefors kommun instämmer i detta.

Utredningen vill med förslagen ge minoritetpolitiken en rejäl skjuts framåt. Förhoppningen är att kommuner, regioner och statliga myndigheter ska ges ett starkt stöd i sitt arbete och att regeringen ska få en tydlig bild av politikens utvecklingsmöjligheter. Med utredningens förslag vill man åstadkomma den motor som politiken behöver. Mer aktiviteter och bättre underlag för beslut leder till mindre byråkrati och mer verkstad. Det är dags att lägga in en högre växel i minoritetpolitiken. Även i detta instämmer Hällefors kommun.

Kommentarer kring utredningens huvudförslag

- Minoritetspolitikens nuvarande tre delområden ska ersättas med fyra delmål. Detta tror Hällefors kommun är bra för att förstärka arbetet.
- Regeringen ska utveckla och använda sig av en särskild styrstrategi i sin myndighetsstyrning – minoritetspolitisk integrering. Hällefors kommun bedömer att detta har förutsättningar att fungera väl.
- Institutet för språk och folkminnen ska överta länsstyrelsens uppdrag. Uppdraget som central uppföljande och samordnande myndighet när det gäller de nationella minoriteterna judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar samt de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romani chib, ska flyttas från Länsstyrelsen i Stockholms län till Institutet för språk och folkminnen.

Hällefors kommun ser att detta på sikt har förutsättningar att stärka minoritetspolitikens roll. På kort och medellång sikt finns dock risk för kompetenstapp. Det finns också en risk att arbetet bromsas in under en period då institutet ska upparbeta kontakter med ett stort antal kommuner och Sametinget. Det finns vidare en risk för att ansvar och uppgifter under en period hamnar mellan stolarna.

- Verka för ökad kunskap och förståelse
Institutet för språk och folkminnen ska verka för ökad kunskap om och förståelse för de nationella minoriteterna judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar och deras rättigheter. Hällefors kommun bedömer att Institutet för språk och folkminnen har goda förutsättningar för att utveckla dessa områden.
- Främja samverkan
Institutet för språk och folkminnen ska tillhandahålla en struktur för, och i övrigt främja, samverkan och erfarenhetsutbyte mellan statliga myndigheter, kommuner, regioner och andra aktörer. Detta anser Hällefors kommun hör till det viktigaste i utredningen. Inte minst små kommuner i avfolkningsbygd saknar ofta de resurser som behövs till exempel för att aktivt delta i olika samverkansforum.
- Stöd till myndigheter och andra offentliga aktörer
Institutet för språk och folkminnen och Sametinget ska bistå med rådgivning, metodstöd, utbildning och liknande stöd till myndigheter och andra aktörer. Liksom i ovanstående punkt, anser Hällefors kommun detta vara av stor vikt.
- Utveckling av den periodiska uppföljningen
Regeringen ska ge Sametinget och Institutet för språk och folkminnen i uppdrag att var för sig utveckla en rapporteringsstruktur för den periodiska uppföljningen av politiken, med utgångspunkt i utredningens iakttagelser och bedömningar. I uppdraget ska ingå att se över och ompröva minoritetspolitikens indicatorsystem. Hällefors kommun vill betona vikten av att båda instanserna ges adekvata förutsättningar för att på ett bra sätt genomföra regeringens uppdrag.

I ärendet har kanslichef Mathias Brandt beslutat med stöd av delegation.

Föredragande har varit samordnaren för finskt förvaltningsområde Marjo Mäkinen.